

Quy chế chi tiêu nội bộ của các cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp

Nguyễn Đức Thọ

Hiện nay, các cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp thực hiện cơ chế quản lý tài chính theo một số loại hình như: Đối với các cơ quan hành chính nhà nước thực hiện chế độ tự chủ, tự chịu trách nhiệm về sử dụng biên chế và kinh phí quản lý hành chính theo quy định tại Nghị định số 130/2005/NĐ-CP ngày 17/10/2005 của Chính phủ; đối với các đơn vị sự nghiệp thực hiện chế độ tự chủ, tự chịu trách nhiệm về thực hiện nhiệm vụ, tổ chức bộ máy, biên chế và tài chính theo quy định tại Nghị định số 43/2006/NĐ-CP ngày 25/4/2006 của Chính phủ. Ngoài ra đối với một số cơ quan như Kho bạc Nhà nước thực hiện cơ chế quản lý tài chính và biên chế giai đoạn 2009 - 2013, Tổng cục Thuế, Tổng cục Hải quan thực hiện cơ chế quản lý tài chính và biên chế giai đoạn 2009 - 2010 theo các Quyết định của Thủ tướng Chính phủ; Ủy ban Chứng khoán Nhà nước thực hiện chế độ tự chủ về biên chế và kinh phí hoạt động theo Quyết định của Thủ tướng Chính phủ... Đối với các cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp thực hiện chế độ tự chủ, tự chịu trách nhiệm và thực hiện cơ chế quản lý tài chính nêu trên, để chủ động sử dụng kinh phí, quản lý, sử dụng tài sản công đúng mục đích, tiết kiệm và hiệu quả, Nhà nước quy định các đơn vị phải xây dựng quy chế chi tiêu nội bộ làm căn cứ để đơn vị tổ chức triển khai thực hiện và kho bạc nhà nước kiểm soát chi.

Qua việc xây dựng và thực hiện quy chế chi tiêu nội bộ, công tác quản lý và sử dụng kinh phí của các đơn vị đã đạt được các mục tiêu, yêu cầu cơ bản như: Đảm bảo thực hành tiết kiệm, chống lãng phí, nâng cao hiệu quả sử dụng kinh phí; thực hiện công khai dân chủ, thực hiện quyền giám sát trong thực thi công vụ...

Tuy nhiên, quy định hiện hành về xây dựng và thực hiện quy chế chi tiêu nội bộ còn một số nội dung chưa thống nhất giữa các cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp, điều này đã ảnh hưởng đến nguyên tắc: Thực hiện quyền tự chủ đồng thời gắn với trách nhiệm của Thủ trưởng đơn vị trong

sử dụng kinh phí; bên cạnh đó khối lượng công việc chuyên môn của cán bộ làm công tác quản lý kinh phí, tài sản của đơn vị chưa giảm, thể hiện như sau:

Thứ nhất, Đối với các cơ quan hành chính thực hiện chế độ tự chủ theo quy định tại Nghị định số 130/2005/NĐ-CP: Được quyết định mức chi cho từng nội dung công việc phù hợp với đặc thù của cơ quan nhưng không được vượt quá chế độ, tiêu chuẩn, định mức chi hiện hành do cơ quan nhà nước có thẩm quyền quy định. Thực hiện quy chế chi tiêu nội bộ, cơ quan phải bảo đảm có chứng từ, hoá đơn hợp pháp, hợp lệ theo quy định, trừ

các khoản thanh toán khoản tiền công tác phí, thanh toán tiền cước sử dụng điện thoại công vụ tại nhà riêng và điện thoại di động hàng tháng.

Thứ hai, Đối với các đơn vị sự nghiệp thực hiện chế độ tự chủ theo quy định tại Nghị định số 43/2006/NĐ-CP:

- Một số tiêu chuẩn, định mức và mức chi đơn vị phải thực hiện theo đúng các quy định của nhà nước, như: Tiêu chuẩn, định mức sử dụng xe ô tô, nhà làm việc, trang bị điện thoại công vụ tại nhà riêng và điện thoại di động; chế độ công tác phí nước ngoài; chế độ tiếp khách nước ngoài và hội thảo quốc tế ở Việt Nam; chế độ quản lý, sử dụng vốn

đầu tư xây dựng cơ bản, kinh phí mua sắm, sửa chữa lớn tài sản cố định...

- Các nội dung chi quản lý, chi nghiệp vụ thường xuyên đã có chế độ tiêu chuẩn, định mức do cơ quan nhà nước có thẩm quyền quy định: Đối với đơn vị sự nghiệp tự bảo đảm chi phí hoạt động và đơn vị sự nghiệp tự bảo đảm một phần chi phí hoạt động: Thủ trưởng đơn vị được quyết định mức chi quản lý và chi nghiệp vụ cao hơn hoặc thấp hơn mức chi do cơ quan nhà nước có thẩm quyền quy định; đối với đơn vị sự nghiệp do ngân sách nhà nước bảo đảm toàn bộ chi phí hoạt động: Thủ trưởng đơn vị quyết định mức chi không vượt quá mức chi do cơ quan nhà nước có thẩm quyền quy định.

- Đối với những nội dung chi, mức chi cần thiết cho hoạt động của đơn vị, trong phạm vi xây dựng quy chế chi tiêu nội bộ nhưng cơ quan nhà nước có thẩm quyền chưa ban hành thì Thủ trưởng đơn vị có thể xây dựng mức chi cho từng nhiệm vụ, nội dung công việc trong phạm vi nguồn tài chính của đơn vị.

- Thủ trưởng đơn vị căn cứ tính chất công việc, khối lượng sử dụng, tình hình thực hiện năm trước, quyết định phương thức khoán chi phí cho từng cá nhân, bộ phận, đơn vị trực thuộc hạch toán phụ thuộc sử

dụng như: Văn phòng phẩm, điện thoại, xăng xe, điện, nước, công tác phí...

Thứ ba, Đối với một số đơn vị thực hiện cơ chế quản lý tài chính và biên chế theo các Quyết định của Thủ tướng Chính phủ, như: Tổng cục Thuế, Tổng cục Hải quan, Kho bạc Nhà nước...: Các chế độ, tiêu chuẩn, mức chi đã được cơ quan có thẩm quyền ban hành, Thủ trưởng đơn vị chủ động hướng dẫn các đơn vị trực thuộc tổ chức thực hiện cho phù hợp với hoạt động của ngành; đối với các khoản chi đặc thù, Thủ trưởng đơn vị căn cứ tình hình cụ thể và khả năng nguồn kinh phí, trên cơ sở vận dụng các tiêu chuẩn, mức chi quy định hiện hành để xây dựng tiêu chuẩn, mức chi đặc thù cho phù hợp trình Bộ trưởng Bộ Tài chính phê duyệt, ban hành.

Để đảm bảo thống nhất trong việc xây dựng và thực hiện quy chế chi tiêu nội bộ giữa các cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp; đảm bảo quyền tự chủ đồng thời gắn với trách nhiệm của Thủ trưởng đơn vị trong quản lý, sử dụng kinh phí và thực hiện nhiệm vụ chuyên môn, một số giải pháp góp phần hoàn thiện công tác xây dựng, thực hiện quy chế chi tiêu nội bộ của các cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp như sau:

Một là, Nhà nước nên quy định cứng các nội dung chi bắt buộc phải thực hiện theo chế độ quy định như tiền lương, phụ cấp lương, các khoản đóng góp theo lương, chi các đoàn đi công tác nước ngoài, trang bị và sử dụng máy điện thoại cố định tại nhà riêng và điện thoại di động...

Hai là, Đối với các nội dung chi còn lại, Thủ trưởng đơn vị được quyền vận dụng chế độ Nhà nước quy định, được phép quy định các mức chi cao hơn hoặc thấp hơn chế độ Nhà nước quy định; riêng các nội dung chi chưa có quy định của Nhà nước, Thủ trưởng đơn vị được quyền quy định mức chi phù hợp đảm bảo hoàn thành nhiệm vụ chuyên môn và trên cơ sở kinh phí được giao.

Ba là, Để giảm nhẹ khối lượng công việc của cán bộ kế toán, cán bộ làm công tác quản lý kinh phí, tài sản, giảm thủ tục hành chính, Thủ trưởng đơn vị được quyền xây dựng phương án khoán và thực hiện khoán đối với các nội dung chi hoạt động thường xuyên của đơn vị, kể cả việc khoán quỹ tiền lương cho từng bộ phận trong đơn vị. Để thực hiện giải pháp này, Nhà nước cần quy định, hướng dẫn cụ thể hệ thống chứng từ kế toán khi thực hiện khoán các nội dung chi kinh phí.